

Course Name : MCOM

Subject Name : ભારતીય નાણાકીય વ્યવસ્થા (Indian Financial System)

Subject Code : MC01EC102

Date : 19-02-2026

Time : 03:00PM TO 05:15PM

Max Marks : 70

પ્રશ્ન-1. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) નોન-બેંકિંગ સંસ્થાનો ઇતિહાસ, પ્રકારો અને મુખ્ય કાર્યો વિશે જણાવો.
- (2) ત્રણ બજારના લક્ષણો અને સહભાગીઓ વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-2. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) જીવન વીમાની પોલિસીના પ્રકારો વિશે વિગતે ચર્ચા કરો.
- (2) મૂડી બજારનો અર્થ આપી તેના લક્ષણો વિગતે સમજાવો.

પ્રશ્ન-3. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) મ્યુચ્યુઅલ ફંડનો અર્થ આપી તેનું મહત્ત્વ સ્પષ્ટ કરો.
- (2) ભારતીય નાણા વ્યવસાયના મુખ્ય ઘટકો વિશે સમજાવો.

પ્રશ્ન-4. નીચેનામાંથી કોઇપણ એક પ્રશ્નનો જવાબ આપો.

(14)

- (1) શેરબજાર અંગેના સેબીના સુધારા અને સેબીની ઉપલબ્ધિઓ વિશે ચર્ચા કરો.
- (2) મધ્યસ્થબેન્ક ના મુખ્ય કાર્યો વિશે ચર્ચા કરો.

પ્રશ્ન-5. ટૂંકનોંધ લખો (કોઇપણ ત્રણ)

(9)

- (1) જામીનગીરી યાદીના નિયમો
- (2) ડિપોઝીટરી પદ્ધતિના ફાયદા
- (3) વાયદા કરાર અને ફ્યૂચર્સ કરાર વચ્ચેનો તફાવત
- (4) સટ્ટાનાં પ્રકારો
- (5) શેરનોંધણીથી કંપનીને થતાં ફાયદા વિશે સમજૂતી આપો.

પ્રશ્ન-6. સાચો વિકલ્પ પસંદ કરો.

(5)

(1) વ્યવસાયિક લોકો માટે શ્રેષ્ઠ અને યોગ્ય ભંડોળ _____ છે.

A) આવક ભંડોળ	B) ગ્રોથ ભંડોળ
C) સંતુલિત ફંડ	D) કરવેરા ભંડોળ

(2) RBIનું રાષ્ટ્રીયકરણ _____ સાલમાં થયું.

A) 1934	B) 1940
C) 1949	D) 1942

(3) _____ ને બે બજારો વચ્ચેનાં ભાવનાં તફાવતનો લાભ લેવાની પદ્ધતિ ગણવામાં આવે છે.

A) હેજિંગ	B) સટ્ટો
C) આર્બિટ્રેજ (ભાવ તફાવત)	D) સ્પ્રેડીંગ

(4) ઈ.સ.....માં બોમ્બે મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ ઇન્સ્યુરન્સ નામની, પ્રથમ ભારતીય કંપની દ્વારા વીમો આપવાની શરૂઆત કરવામાં આવી.

A) 1960	B) 1870
C) 1965	D) 1975

(5) ભારતમાં, જે કંપની ખરેખર મ્યુચ્યુઅલ ફંડના કોર્પસ સાથે કામ કરે છે તે _____ કહેવામાં આવે છે.

A) સ્પોન્સર કંપની	B) મ્યુચ્યુઅલ ફંડ કંપની
C) એસેટ મેનેજર્મેન્ટ કંપની	D) ટ્રસ્ટ કંપની
